

Acte institucional al Parlament de Catalunya amb motiu del dia 25 de novembre: Dia internacional a favor de la no violència vers les dones i les criatures, 2018.

Bona tarda Honorable President del Parlament,
Conselleres i Consellers
Diputades, Diputats i a totes i tots els que avui esteu aquí.

Ara fa dos anys, la Honorable presidenta del Parlament de Catalunya, Carme Forcadell, va convidar per primera vegada en aquest parlament, a un grup de dones sobrevivents de violència masclista, era el grup de mentores de Tamaia, la nostra entitat. Amb aquesta acció es donava validesa al que el Preàmbul de la Llei deia:

Aquesta llei parteix, en primer lloc, del reconeixement de les mateixes experiències de les dones que han passat per diverses situacions de violència, a qui considera agents actives en el procés de transformació individual i col·lectiva de la nostra societat pel que fa al coneixement i a la superació d'aquest conflicte.

En aquella ocasió els testimonis de les dones, colpidors tots ells, ens van impactar i, possiblement, pensarem que totes aquelles dones a qui vàrem conèixer amb nom i cognom, a dia d'avui poden viure tranquil·les, que ja han rebut la reparació per part dels organismes públics competents, especialment els de justícia.

Però els hi he de dir que moltes d'aquestes dones, dos anys després, del seu testimoniatge en aquest Parlament, encara viuen amb por i encara estan pendents de resolucions judicials.

Els hi poso l'exemple d'una de les dones, que tot i haver posat diferents denúncies des de 2010 fins a octubre de 2018 – vuit anys de la vida d'una persona és molt de temps – que tot just aquest octubre ha obtingut la resolució del seu cas en l'àmbit penal, però que resta pendent en l'àmbit civil.

Aquest no és un cas aïllat, sinó que aquest exemple forma part de la quotidianitat de les dones que s'enfronten al sistema judicial, probablement molts de vostès argüiran que no tenim competències en aquest àmbit, el penal, cert, però el no tenir competències no eximeix de responsabilitat.

La Llei catalana va ser un pas endavant importantíssim, gràcies al lideratge de l'Institut Català de les dones, la complicitat de les dones dels partits polítics, les entitats municipalistes i altres àmbits.

La pressió del moviment feminista, la complicitat i l'esperonament dels grups de dones que feia anys treballàvem donant suport a les dones i que fruit d'aquesta experiència, vèiem la necessitat de canvis en els articulats legals i, la necessitat d'una xarxa d'atenció integral. D'aquí va sortir la Llei Catalana que finalment es va aprovar en aquest Parlament

El que voldria destacar d'aquesta llei es la introducció dels conceptes de reparació i de recuperació i el que això significa en la garantia de drets:

TÍTOL I. Disposicions generals. Article 3

Definicions

Als efectes d'aquesta llei, s'entén per:

f) Recuperació: l'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

g) Reparació: el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

Les dones tenen la possibilitat de realitzar el procés de recuperació de la mà dels i les professionals dels equips dels Serveis d'Intervenció Especialitzada de la Generalitat, de la Secretària de famílies, els SIADS i d'altres espais d'atenció en què la majoria de professionals fan una atenció

de molta qualitat que permet a les dones que han viscut diferents situacions de violència masclista puguin fer el seu procés de recuperació, segons la definició abans esmentada.

Però no totes les dones arriben a la xarxa especialitzada i els serveis de la xarxa especialitzada no són encara suficients per poder donar resposta a les dones de tot els territoris per igual.

Però que passa amb la reparació? doncs que la reparació no és proporcional a la recuperació, el cas que els hi explicava abans n'és una mostra, donat que aquesta dona, ha fet el seu procés de recuperació, i ajuda a altres dones, però no ha rebut la reparació jurídica, econòmica, social que li pertocava, i els hi ben asseguro que aquest no és l'únic cas. Observem per tan que la part que correspon a la institució pública, no està complint amb el que li pertoca.

La violència masclista, sigui del tipus que sigui i es produeixi en l'àmbit que es produeixi, **sempre** constitueix una fallida en la garantia dels drets humans de les dones i, tal com estableix el Conveni d'Estambul, qui no compleix aquesta garantia és responsable. Aquesta no reparació forma part de la violència Institucional.

La violència institucional, que no es va poder incloure a la Llei Catalana per manca de consens, dificulta i, fins i tot podem dir, impedeix la reparació.

La violència institucional s'observa quotidianament:

- Amb el descrèdit respecte del relat de les dones sobre les violències viscudes, la qual cosa comporta que Catalunya sigui el territori on menys ordres d'allunyament es concedeixen.
- Amb la no acceptació, en la majoria de casos, dels informes acreditatius de violència per part de les entitats acreditades segons la Llei 5/2008 i elaborats per professionals de llarga experiència en la matèria.
- Amb les llistes d'espera de les dones per a ser ateses als recursos, la manca d'accés a habitatges públics per aquells casos en què l'accés a l'habitatge és imprescindible i les dificultats per accés a ajuts

econòmics. I aquí ens cal ésser responsables i no autoenganyar-nos, perquè aquestes mancances no són únicament responsabilitat de la Conselleria que té atribuïda la competència, sinó que és una responsabilitat del govern, de la prioritat que se li atorga a l'erradicació de la violència masclista i de com és reflecteix aquesta prioritat en els pressupostos generals.

I sí, la violència institucional afecta prioritàriament a les dones, que la viuen singularment, perquè incompleix el mandat de reparació a que obliga la Llei, però la violència institucional també incideix sobre les i els professionals que detectem, aollim, contenim i procurem atenció a les dones en situació de violència masclista; equips professionals que enfronten condicions laborals de molta precarietat, salaris que no reconeixen la professionalitat, l'expertesa i l'experiència, que no responen a la realitat de la quotidianitat i dels riscos laborals que hi ha en aquest àmbit professional.

La violència institucional és també la càrrega de burocràcia a qui el sistema sotmet a les entitats de dones que complementem i emplenem els buits de les institucions i que any rere any han de demanar les subvencions corresponents, malgrat portin 20 anys fent bé la feina i siguin referents d'expertesa en l'abordatge de les violències masclistes, entitats que fan la seva feina cada dia sense conèixer quin serà el suport econòmic que tindran

Aquestes són algunes de les conseqüències de no haver inclòs la violència institucional a la llei.

La Llei Catalana va suposar un avenç i una referència a nivell europeu i internacional, potser ara tenim l'oportunitat de revisar-la, donar-la a conèixer i convertir-la en un veritable instrument de drets de les dones a erradicar la violència masclista.

Moltes gràcies

Beatriu Masià Masià
TAMAIA viure sense violència sccl
19 de Novembre de 2018